

væsentlige økonomiske interesser forbundet med en fastholdelse af de nuværende tilstande; disse kræfter vil ikke fred.

Den russiske præsident har udpeget en ny særlig repræsentant for sikring af menneskerettigheder og frihed i den tjetjenske republik. Tre eksperter fra Europarådet er fortsat tilknyttet menneskerettighedsrepræsentantens sekretariat. Sekretariatet oplyser at have modtaget et meget stort antal henvendelser vedrørende ulovlige anholdelser og varetægtsfængslinger, ransagninger og forsvundne personer. Selv den tjetjenske republikadministration og militærkommandant klager over de mange bortførelser og forsvindinger.

Ifølge de seneste officielle oplysninger fra den militære anklagemyndighed er 33 personer blevet dømt for overgreb begået af militærpersonale mod den tjetjenske befolkning.

Det er naturligtvis et for lille antal, et alt for lille antal, der er blevet dømt, i sammenligning med antallet af rapporterede overgreb mod civilbefolkningen i Tjetjenien. Men det betyder jo dog, at man er begyndt at dømme, sådan som vi har forlangt det i flere år.

Den humanitære situation i Tjetjenien og naborepublikken Ingusjetien er fortsat meget alvorlig. Ifølge FN befinder der sig i øjeblikket ca. 140.000 internt fordrevne i Tjetjenien og godt 110.000 i Ingusjetien.

Desuden er en stor del af den tjetjenske befolkning stadig helt afhængig af international nødhjælp. De russiske myndigheder lægger pres på de internt fordrevne for at få dem til at vende tilbage til Tjetjenien. I Tjetjenien har myndighederne oprettet en række centre til midlertidig genhusning af de tilbagevendte internt fordrevne. Disse bebyggelser er i en sådan stand, at de kun kan anvendes til beboelse i en kort overgangsperiode.

EU er stærkt kritisk over for det russiske program med at få tjetjernerne til at vende tilbage, før der er mulighed for at få et liv der, hvor man skal vende tilbage til.

FN's humanitære finansieringsbehov for 2003 er på nuværende tidspunkt opgjort til ca. 33,7 mio. USD. Dette dækker aktiviteter inden for bl.a. fødevarer-, sundheds- og uddannelsessektoren samt beskyttelse og sikkerhedsforanstaltninger.

Kl. 15.45

Danmark har igennem årene ydet en betydelig humanitær bistand til det nordlige Kaukasus. I 2002 forventes bistanden at ville andrage 7-10

mio. kr., på indeværende tidspunkt forventes en bistandsindsats på nogenlunde sammen niveau i 2003. I perioden 1999-2002 har Europa-Kommissionen ydet ca. 90 mio. euro i humanitær bistand.

På trods af en yderst vanskelig sikkerhedssituation for nødhjælpsarbejdere, der har givet sig udslag i en række kidnapninger, samt den skærpede militære situation, arbejder FN og en række private organisationer fortsat i området. Dansk Flygtningehjælp har i samarbejde med ASF Dansk Folkehjælp siden 1999 stået for et meget omfattende humanitært program i Tjetjenien og Ingusjetien.

På mit møde med den russiske udenrigsminister Ivanov den 17. oktober i år i Moskva tog jeg igen Tjetjenien op, som jeg havde gjort i juni og i marts, og understregede vigtigheden af, at al humanitær bistand må nå frem uden hindringer, ligesom de overtrædelser og krænkelse af menneskerettighederne, som begås, skal retsforfølges effektivt af de russiske myndigheder. Jeg understregede også da som i de foregående samtaler, at der kun er en politisk løsning på problemet.

I modsætning til under det spanske formandskab, hvor man på topmødet ikke tog Tjetjenien op, insisterede jeg på, at Tjetjenien blev et emne på vores topmøde. Det blev det så også. Vi aftalte, at det blev bragt tilbage på dagsordenen for topmødet, som fandt sted den 11. november, og Tjetjenien blev dér rejst som et helt centralt spørgsmål.

Dette skete også på pressekonferencen, hvor begge parter talte om situationen i Tjetjenien. Der var enighed om, at konflikten ikke kun kan opfattes og behandles som et terrorproblem. Der var enighed om, at en politisk løsning er den eneste vej til varig fred, stabilitet og udvikling i området.

Præsident Putins antydning på pressekonferencen bagefter om intern uenighed i den russiske ledelse tyder på, at præsidenten har brug for international støtte til fremme af en politisk løsning. Den støtte giver vi selvfølgelig, for der er kun én udvej på dette problem, den er politisk.

Det var særlig interessant, at præsidenten på selve mødet var enig i behovet for at sondre mellem tjetjenske terrorister og andre aktører, som er forudsætningen for, at der kan komme en forhandlet løsning.

Vi må fra Danmarks og EU's side være opmærksomme på de store vanskeligheder, som den russiske præsident faktisk står over for i for-